

Øboere på glat is

Livlig færdsel over isen til Limfjordsøen Egholm

Det er 15 år siden øboere sidst har skullet gøre brug af erfaringerne med at anlægge en isvej. Men i år er det nu på flere øer muligt at gå til fastlandet. Ja, på Birkholm er det endda nødvendigt, da postbåden ikke kan klare isen.

At anlægge en isvej er ikke bare at slå en lige streg fra ø til nærmeste fastland. Det kræver erfaring. Man skal kende til de lokale strømforhold, så man ikke bevæger sig ud på tynd is. Hvor der er dybt, er strømmen som regel stærkere og det slider på isen. Isvejen bliver markeret med granrafter eller grene, så man kan orientere sig, også i dårligt sigte.

Egholm et populært udflugtsmål i Aalborg

Aalborgenserne var næsten for utålmodige efter en gåtur over isen til

Limfjordsøen, Egholm. Det førte til flere dumdristige gåture over isen. Men nu er isen så stærk, at man kan køre over isen i bil og traktor. Og ved snefald, så ryddes isvejen med en sneplov. Da den lille færge, som dog stadig sejler, har svært ved ligge til øen med for mange biler og for meget gods i den tykke is, så er det praktisk at kunne køre over isen i stedet. Egholm er blevet et populært udflugtsmål midt i storbyen, hvilket kroen og den lille nye købmand har nydt godt af. Så den tredje Limfjordsforbindelse henover øen, som mange kæmper imod, er nu en realitet. Dog kun til tøjrejret sætter ind.

Forsyninger fra luften til Birkholm

I godt to uger har den sydfynske ø, Birkholm, været uden forbindelse med fastlandet. For den lille postbåd fra Marstal kan ikke klare isen. Men bebo-

erne er godt forberedt og lagrene er fyldt op. De har oplevet mange isvintre og ved, hvordan man skal gardere sig. Isvejen til fastlandet er da også klar, men med et tykt lag sne, der gør den besværlig at forcere. Den daglige avis og post bliver ikke bragt til øen, men pilot Peter Nordquist, Starling Air, har været over øen og kaste post og aviser ned til øboerne.

Med sådan en vinter, hvor Kong Vinter viser muskler, så kan man vel dårligt andet end at slå koldt vand i blodet, når vejret sådan ændrer på de daglige rutiner. Som en med-øbo sagde „Nu kan også vores børn en dag sige til deres børn: Næh, den gang jeg var barn, der var der isvintre til. Da kunne vi gå over isen til fastlandet“.

Claus Jensen

Højhastighedsforbindelser og ø-samfundene

Kommentar af
Henry Larsen

Når der tales om, hvilke veje vi skal gå for at fremme bosætningen på småøerne, så er det helt sikkert, at informations-teknologien bliver nævnt, som en helt indlysende mulighed. Med hjemmearbejdspladser baseret på IT er det i princippet ligegyldigt, hvor du bor. Og der er ikke færgefragt på transport af produktet. Derfor er både øboere og de fleste andre enige om, at den udvikling skal fremmes. EU-kommissionen fastslår ligeledes, at det er et vigtigt element i landdistriktspolitikken. Befolkningen i yderdistrikter og på øer har faktisk mere brug for en god netforbindelse end dem der bor i tættere bebyggede områder. Det er nemlig os, der altid bliver betragtet som mest urentable, når de forskellige privatiserede væsener skal skaffe højere afkast til deres aktionærer. Vi har f. eks. mærket det indenfor postvæsenet. Og nu truer transportministeren med nye forringelser. Derfor er vi om nogen afhængig af andre muligheder. Så derfor handler dette for os ikke kun om bosætning i forbindelse med arbejdspladser. Det handler også om bosætning generelt.

EU-midler til IT-infrastruktur

EU-kommissionen har tidligere stillet 2,2 milliarder kr. til rådighed for udbredelse af højhastighedsforbindelser til udkantsområder. Dem valgte den danske regering til vores store forundring ikke at søge. Man har, indtil videre, det synspunkt, at ikke alle områder skal have fuld dækning. En såkaldt „Højhastighedskommission“ under Videnskabsministeriet har netop afsluttet en rapport, som skal danne grundlag for en politisk beslutning. Sammen med en række andre organisationer, har vi sendt vore kommentarer til komiteen. Vi har også fået aftalt et møde med ministeren, hvor vi håber, vi kan få forståelse for vore synspunkter. Det skal bestemt også nævnes, at alle medlemmer i Folketingets ø-kontaktudvalg støtter os i denne sag.

Højhastighedssamfundet – vil vi det?

Jeg blev ringet op af en journalist fra DR's Orientering på P1, som var i gang med at producere en udsendelse om højhastighedssamfundet. Man har fundet ud af, at det går hurtigere og hurtigere i samfundet i forhold til for bare 10 år siden. Vi lever meget mere intenst. Mobilen og e-mail skal tjekkes for beskeder. Der er radioavis, up date, samt alverdens nyheder, som man kan zappe imellem. Når man dyrker motion, så skal man samtidig have en prop i øret, så man kan høre musik. På fjernsynet køre der nyheder nederst i billedet, samtidig med at andre nyheder speakes. Det strømmer ind med information. Familie, mand, kone og børn stiller krav. Ja – så er der jo også lige jobbet, som tager utroligt meget af ens tid. Evig jag og stress. Men hvordan er det så på øerne? Nu har jeg lige ovenfor skrevet, at vi ønsker højhastighedsforbindelse. Ønsker vi dermed også at være en del af højhastighedssamfundet – eller hvad? Og er det det vi vil? Er det i så fald overhovedet et problem? Ja, det kan man godt lige tænke lidt over.

Øernes forskelligheder og fælles træk

Øerne er meget forskellige. Derfor er der også stor forskel på de enkelte beboeres tilværelse. Der er øer med kort sejltid, hvor mange beboere hver dag pendler til arbejde på fastlandet. Her er formodentlig flere, der lever en tilværelse, der er tættere på højhastighedssamfundet. I hvert fald en del af tiden. Derimod er livet på øer med lang sejltid nok lidt anderledes. Her bor der generelt en større procentdel ældre, som både er stået af ræset, og som i deres arbejdsaktive liv ikke har nået at være en del af højhastighedssamfundet. Vel – uanset sejltid, pendler eller ikke – en ø er en ø, med de særlige fordele og ulemper, det nu engang medfører. Og vi der bor der, har det særlige kendetegn, at vi har truffet et valg. Vi er samfund af mennesker, der har valgt at blive boende på den ø, hvor vi er vokset op, eller af nogle, der har valgt at flytte dertil. Det valg, tror jeg, de fleste har taget, fordi de føler sig bedst tilpas i – ja, man kan måske kalde det lavhastigheds-samfundet. Og hvad er så det? Det kunne vi uden tvivl få en gevaldig debat om. Og det kunne måske også være ganske sundt. For tænker vi på det? Skønner vi nok på det? Og ikke mindst, lever vi op til det?

Hvad fylder op i vores tilværelse? Giver vi os tid til at få ro i sindet? Husker vi at glædes over at leve midt i og være forvaltere af nogle unikke naturperler? Og giver det os et sundt, afstresset liv? Eller er det bare en floskel?

Man kan sagtens have højhastighedsforbindelse, og samtidig leve i lavhastighedssamfundet. Det er ikke modsætninger – hvis man vil!

*

Hospitaler og småøer

Det sidste par år har vi oplevet en meget hed debat i regionerne om, hvilke sygehuse der skal bevares, og hvor de nye supersygehuse skal placeres. De forskellige byråd kæmper for, at netop deres by skal tilgodeses. De argumenterer med, at det handler om tryghed og om arbejdspladser. Det er logisk og forståeligt. Netop derfor kan vi øboere så kan undre os over, at samme politikere kan være totalt uforstående, når vi bruger samme argumenter for at bevare offentlige stillinger på øerne.

Henry Larsen

Rettelse

I nummer 135 af Ø-posten var der et udførligt referat af ø-runden ved årets repræsentantskabsmøde. Jeg har dog citeret Jens Johan Dahlkild, Orø, forkert. Jeg har refereret det, som om der er foretaget ændringer i beboerforeningens vedtægter, så også fritidshusejere kan sidde i bestyrelsen. Men der foregreb jeg begivenhedernes gang. Denne vedtægtsændring er først til diskussion og afgørelse på beboerforeningens generalforsamling i 2010. Beklager fejlen.

Claus Jensen

Diger og øer

Jeg skal ikke vove mig ud i, hvad der er rigtigt eller forkert i klimadebatten. Men at isen på polerne for tiden smelter, og vandstanden i havene dermed stiger, er vist kendsgerninger, som alle anerkender. At det har betydning for lavtliggende, kystnære områder, drages heller ikke i tvivl. Og her er nogle af småøerne ret sårbare. Det var der nogle, der dyrt erfarede ved sidste stormflod. Derfor er det på høje tid, at vi får rejst en debat om, hvordan vi kan vedligeholde og forbedre digerne, på de øer der er mest udsatte. Det er ikke en opgave øboerne kan klare selv. Her må staten træde til med økonomisk hjælp. Derfor vil denne sag være på vores dagsorden i den kommende tid.

Henry Larsen

Seminar for sundhedsprofessionelle på øerne

Sammenslutningen af Danske Småøer inviterer til seminar for læger, sygeplejersker, og ansatte i hjemmeplejen, der betjener de små øer. Det foregår på Lyø i dagene 9.-11. marts. Blandt temaerne er telemedicin, medicindepoter og akutsygeplejersker. Hvis man vil høre mere om indholdet, så kontakt Mogens Windeleff, Lyø, på tlf. 29 45 39 45. Tilmeldingsfrist er d. 20. februar. Tilmelding sker hos Bodil Nyborg på bn@danske-smaaer.dk

cj

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året.

Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaer.dk, hvis det har interesse!

Ny Venø-færgе udsat for hovedrystende bureaukrati

På Venø ser man frem til en ny færgе, der forventes sat i drift til august. Og når man bygger en ny færgе er der naturligvis en masse regler for, hvordan den skal bygges og indrettes. Bl.a. kræver Søfartsstyrelsen, at en færgе indrettes med et toilet pr. 50 passagerer og et toilet til mandskabet. Da den ny Venø-færgе vil have en passagergrænse på 73 passagerer, så vil det i princippet betyde, at den skulle udstyres med hele 3 toiletter. Nu er der bare det, at overfarten med færgen kun tager *to minutter*. Så det er næsten umuligt at nå et toiletbesøg på den korte overfart. I hvert fald kan man ikke nå at vaske hænder. Så der er ingen fornuft i at indrette færgen med tre toiletter. Derfor har Venø-overfarten søgt om dispensation fra reglerne og foreslået et toilet på færgen, og et ved hvert færgеleje. Det skulle være rigeligt til rejsende selv med voldsom Roskildesyge. Men svaret fra Søfartsstyrelsen er, at hvis der kun indrettes et toilet på færgen, så skal der være to toiletter ved hvert færgеleje. Men Søren Adersen, overfartsleder og formand for Småøernes Færgeselskab, vil ikke bøje sig for et så åbenlyst tåbeligt regelrytteri. Regler bør tilpasses de faktiske forhold.

cj

Ansøgningsfrister til ø-støtte

I 2010 er ansøgningsfristerne til ø-støtten under Indenrigs- og Socialministeriets landdistriktspulje hhv. den 1. maj og 1. oktober. Det overordnede formål med ø-støtten er at sikre levevilkårene i de små øsamfund, herunder at medvirke til skabelse og bevarelse af arbejdspladser samt tilflytning til øerne. Der ydes bl.a. støtte til etablering eller udvidelse af produktions-, forarbejdnings- og servicevirksomheder eller butikker, kulturelle projekter samt projekter, der understøtter øboernes levevilkår. Man kan få mere at vide om ordningen på ministeriets hjemmeside www.ism.dk eller ved at kontakte sekretariatet.

cj

DEN SEJLENDE MALER

Fra maj og hele sommeren sejler Den Sejlede Maler igen til din ø. Jeg tilbyder udførelse af bygningsmalerarbejde – inde og ude – nyt og gammelt. Er vant med mange forskellige opgaver som sommerhuse, private boliger, børnehaver, skoler, præstegårde, plejehjem osv. Økonomisk fordelagtigt for dig – ingen udgift til færgеoverfart og overnatning. Tag kontakt til Malermester Henrik Sørensen i god tid på 40 55 67 44. www.densejlendemaler.dk

Malermester Henrik Sørensen er medlem af Danske Malermesters Garantiordning

Erhvervskonference på Strynø

Knap 60 øboere fra 17 forskellige småøer var samlet for at udveksle idéer og muligheder for, hvordan vi bevarer vores små øer som aktive, levende helårssamfund. Krydret med spændende oplæg fra såvel øboere, som eksterne inspiratorer. Én ting stod klart. Der må og skal flere arbejdspladser ud på øerne, men hvordan? En god portion penge til at få et produktionsapparat op at stå, evt. med rådgivning og hjælp til de myndigheder, der skal søges og måske uddannelse i produktionen og afsætning af produktet er en god start.

Brug lokale kompetencer

Der er stadig mange (dog færre) midler i puljerne til f.eks. erhvervsudvikling. Men der er flere om buddet, og alle kæmper mod alle. Selv de små øer kæmper ofte mod hinanden. En enkelt ø kan måske ikke overkomme så stort og flot et projekt, som en kommune eller købstad. Så resultatet er, at alt for mange millioner havner i lommerne på store guldrandede konsulentvirksomheder og reklamebureauer fra storbyerne, når de skal tegne et kæmpeprojekt. F.eks. et forkromet havnemiljø i en lille købstad, som borgmesteren kan være stolt af. I stedet burde pengene kanaliseres ud i de små samfund, hvor der også findes mange dygtige konsulenter, som ovenikøbet har lokal kendskab, kender markedet og hvilke problemer man her er oppe imod.

Samarbejde er nødvendigt

Men hvordan kommer vi så videre? En af mulighederne er, at vi skal være bedre til at arbejde sammen og stå sammen overfor de offentlige myndigheder. Ud fra devisen: Småt er godt, men sammen er vi stærkere! I første omgang er det vores erhvervsorganisationer Småøernes Fødevarerenetværk (SFN) og Småøernes Erhvervsudviklingscenter (SEUC) samt vores politiske talerør Ø-sammenslutningen, der skal arbejde tættere sammen. De bør gå sammen og finde en god struktur for et fremtidigt frugtbart samarbejde. Men vi skal også ude på øerne blive bedre til at samarbejde, så erhvervsvirksomhederne er i tæt dialog med beboerforeningerne, som står for den politiske del. Og erhvervsvirksomhederne øerne imellem, vi kan lære meget af hinanden, både af hinandens succeser og fejl, men også gode råd, så vi ikke alle bruger oceaner af tid på at undersøge de samme ting.

Blandt de eksterne oplægsholdere ved erhvervskonferencen var Direktør Claus Rasmussen fra Sønderjyske Elite Sport, der under titlen "En landsdel rykker sammen" fortalte om, hvordan erhvervsliv og foreningsliv sammen kan skabe lokal gejst og optimisme

Brug øernes netværk

Jeg vil gerne opfordre til at man bruger vores brancheforeninger. Det er superdygtige og engagerede folk, hvor man kan få rigtig god hjælp, vejledning og rådgivning, både til hvordan man kommer i gang og hvor og hvordan man kan søge midler. Det kræver naturligvis, at man er medlem. Et medlemskab koster stort set ingenting. Småøernes

Erhvervsudviklings Center (SEUC) www.smaaøernes-erhverv.dk og Småøernes Fødevarerenetværk (SFN) www.øspecialiteter.dk Til begge foreninger kan henvendelse rettes til Kai Winter, på tlf.54 72 21 21 eller mail kai@kernegaarden.dk

Hanne Tromborg Thaysen, Tunø

Småøernes Erhvervskonference 2010 blev en succes

Jeg vil på vegne af bestyrelserne for Småøernes Erhvervsudviklingscenter og Småøernes Fødevarerenetværk takke for den store opbakning ved Småøernes Erhvervskonference 2010. Der er kommet mange positive tilbagemeldinger i forhold til forløbet af dagene og indlægsholderernes oplæg, hvilket tyder på, at Erhvervskonferencen har været en succes. Også drøftelsen af nødvendigheden af et tættere samarbejde mellem Småøernes

Erhvervsudviklingscenter, Småøernes Fødevarerenetværk, S sammenslutningen af Danske Småøer og Aktionsgruppen blev hilst velkommen og bakket op af mange af konferencens deltagere.

I denne forbindelse vil SEUC snarest tage initiativ til at indkalde parterne til en nærmere drøftelse af muligheden for et tættere samarbejde.

Kai Winter

Generalforsamling og Workshop i Småøernes Fødevarer-netværk

Småøernes Fødevarer-netværk afholder sin generalforsamling fredag den 26. marts 2010 kl. 17.00 på Avernakø. På generalforsamlingen skal medlemmerne bl.a. tage stilling til oplæg til et manifest for en mærkningsordning for Øspecialiteter.

Dagen efter – altså om lørdagen – afholder netværket en workshop, som henvender sig til alle som arbejder eller har tanker om at arbejde med produktion af fødevarer og/eller kulinariske oplevelser på småøerne – uanset om man er medlem af netværket i dag.

Alle er meget velkomne!

Der vil være fokus på at udvikle samarbejdet på vore småøer mellem kvalitetsfødevarerproducenter og f.eks. spisesteder, og der er truffet aftale med en professionel coach Johnny H. Ryser, som vil indføre os i begrebet coaching, hvorefter vi i grupper selv og sammen med Johnny vil coache hinanden og her arbejde med relevante temaer for spisesteder, producenter m.v. på småøerne. Det er f.eks. salg og marketing, kulinarisk oplevelsesturisme, produktudvikling og produktion.

Småøernes Fødevarer-netværk er dannet tilbage i 2003, og dets medlemmer afholder en gang om året generalforsamling, hvor også nye tiltag diskuteres

Der udsendes en særlig invitation til alle medlemmer af Småøernes Fødevarer-netværk, men som nævnt kan *alle* deltage, så er du interesseret, men ikke medlem i dag, så henvend dig til

formanden for netværket, Kai Winter på telefon 5472 2121 eller på mail kai@kernegaarden.dk.

Se også mere på netværkets hjemmeside www.oespecialiteter.dk

Ny turisme-portal for de små øer

Ø Portalen

Portalen til oplevelser på de danske øer

- Forside
- Overnatning ...
- Ø - Oplevelser
- Spisesteder og Indkøb ..
- Ø-specialiteter / erhverv ..
- Færge sejlplaner

Bevæg musen over kortet og Klik på en region for at finde information om øer i denne region.

Nørrevej 6
Strynø
5900 Rudkøbing
Danmark
Tlf. 62 51 51 92
portalen@strynet.dk

Torben Vestergaard, Strynø, der til daglig forsyner de syddanske småøer og færger med trådløst bredbånd og som sammen med sin Kirsten driver kursus- og feriecentret, Strynø Gl. Mejeri, har en ny turisme-portal for de små øer på nettet. Torben inviterer alle turisme-aktører, store som små, til at tilmelde sig portalen. På portalen vil den ø-interesserede turist nemt kunne finde frem til de mange tilbud, og planen er også, at den skal være tilgængelig på engelsk. Optagelse på sitet vil være gratis i 2010, mens egentlige annoncer optages til halv pris. Med på portalen er ikke bare de 27 småøer, men også større øer som Ærø, Samsø, Læsø, Fanø og Bornholm. Besøg den nye web-side på www.oe-portalen.dk

cj

Birkholm – en lille, men aktiv ø

Da Sammenslutningen af Danske Småøer blev stiftet tilbage i 1974, da kunne Birkholm lige med nød og næppe kravle op over de 20 beboere, som vedtægterne krævede af medlemsøer. I dag bor der 10 på øen i flg. folkeregisteret.

For at komme til Birkholm skal man ikke bare med en færge, men med to. Med mindre man da bor på Ærø, for det er fra Marstal, at den lille postbåd bringer passagerer, varer og post til Birkholm. Denne dag i januar, hvor undertegnede er på besøg, er Birkholm meget stille. For selvom der skulle bo 10 beboere på øen, så er der reelt kun tre beboere, der har Birkholm som deres hjem 365 dage om året. Og det er brødrene Frede og Morten Mortensen, der har levet hele deres liv på Birkholm. Og Fredes kone Margit. Tilbage i 1870 var Birkholm helt oppe på knap 90 beboere og øen havde såvel skole, som købmand, telegraf og siden telefoncentral. Skolen blev nedlagt i 1976, og det sidste aktive landbrug blev nedlagt i 1990'erne. Men Birkholm i dag er kendetegnet ved også at have mange aktive og dedikerede fritidshusejere, der går meget op i øens ve og vel. Og Birkholm er en lille flad ø med en charmerende perle af en velholdt mini-landsby.

Øhavets sidste fiskere

De to brødre er fiskere, nogle af de få tilbageværende erhvervsfiskere på de sydfynske øer. Ja, faktisk er det vel kun kollegaen på Hjortø, der ellers er tilbage. Deres primære fangster er rejer og ål. Det bliver til ca. 50 tons rejer og 5-6 tons ål i de gode år. Som erhvervsfiskere har de „vundet hævd“ på retten til ålefiskeri, så de er ikke underlagt de samme restriktive begrænsninger af ålefiskeri, som fritidsfiskere ellers er blevet de senere år. Og som de siger, hvis man ved, hvor ålene bevæger sig i øhavet, så er der ikke noget der tyder på, at bestanden skulle være væsentlig truet. Og i det hele taget, så kan fiskeripolitik få de erfarne fiskere til at ryste på hovedet. For Frede og Morten mener, at den virkelig trussel mod ålebestanden er den overfiskning af åleyngel, som især den spanske og portugisiske fiskeflåde står for. Åleynglen eksporteres især til Asien, hvor den så opfodres og bliver eksporteret tilbage til Europa. Og nogle danske supermarkeds kæder vil ikke sælge danske ål, da de ikke anser dansk ålefiskeri for værende bæredygtig. I stedet for importerer de så ål fra Asien. Men

Johannes Balslev, oldemand i Birkholm Beboerforening, mener ikke, at Birkholm har den store interesse i en øget turisme, som andre øer måske har. På Birkholm er man da glade for det ekstra liv om sommeren, men der er ingen tilbud til turisterne. Ingen købmand, ingen café. Man kan få drikkevand og købe en ispid fra beboerforeningens fryser

Morten og Frede Mortensen holder pause i fiskeriet typisk fra december til marts. Men så bruges tiden på land til at reparere garn, ruser og andre redskaber til den kommende sæson

heldigvis har Frede og Morten overhovedet ingen problemer med at afsætte deres fangster, de har et mangeårigt godt samarbejde med en fiskehandler i Svendborg, der bl.a. sørger for, at Tivolis restauranter kan servere friske Birkholm-rejer.

Harefangst og frivilligt arbejde

Selvom de indfødte birkholmere kan tælles på to fingre, så holdes gamle traditioner i hævd og nye opstår. En af de gamle traditioner var fangst af levende harer, der bl.a. blev eksporteret til Italien og Spanien for at forny bestandene der. Det var en begivenhed, som hele øen deltog i, når man gik øen igennem med store net, fastboende som fritidshusejere. Et år fangede man hele 250 harer på den lille ø. Og en god pris fik man. En indtægt, der gik til øens vel. I 1990'erne blev harefangsten forbudt pga. hensyn til dyrevelfærd. Så nu må man nøjes med at skyde dem!

Modsat mange andre øer, så er alle på øen, fastboende som fritidshusejere, medlemmer af øens beboerforening. Og da bl.a. indtægter fra jagten og udlejning af forsamlingshus går til foreningen, så er den ikke helt uden midler. Og kombineret med masser frivilligt arbejde, så har man selv sørget for bl.a. istandsættelse af forsamlingshus, vedligeholdelse af diger samt toiletter og bad til sejlere.

Birkholms fremtid

Har Birkholm en fremtid som helårssamfund? Frede og Morten håber det, men erkender også, at det ser svært ud. Man ville have meget bedre odds, hvis passager-ruten gik fra Skovballe på Tåsinge til Birkholm. Dels er turen kortere end ruten til Marstal, og dels ville erhvervsaktive familier så have mulighed for at pendle til eks. Svendborg. Når snakken falder på Birkholms rolle i en eventuel sydfynsk nationalpark, så er brødrene enige om, at Birkholm allerede er en naturpark. De nyder, respekterer og værner dagligt om naturen. Men synes ikke altid, at natur-elskende gæster forstår at færdes med denne samme respekt til skade for eks. fuglelivet. Ikke af ond vilje, men af uvidenhed. Og hvis en nationalpark medfører flere gæster, så vil det lægge et pres på naturen. Det samme dilemma er Birkholms oldermann, Johannes Balslev, inde på. At det må være en kerneopgave for en nationalpark at værne om naturværdierne. Men når man samtidig har forhåbninger om, at en nationalpark på

Sydfyn vil medføre et økonomisk opsving i form af naturturisme, så hænger det ikke så godt sammen. Det er svært at se naturbeskyttelse og en øget turisme gå hånd i hånd. Selvom oldermannen er noget lunken overfor nationalparksprojektet, så er Johannes Balslev dog heller ikke blind for, at der kan følge nogle midler med, som kan være til gavn for Birkholm. Den store ressourcekrævende opgave på Birkholm er at holde øens diger i stand. Birkholms højeste punkt er 2 meter over daglig vande, og med stigende vandstande og voldsommere vejr, så kræver digerne en forstærkning. Ellers vil Birkholm, som helårssamfund og fritidssparadis, for alvor være en saga blot.

Claus Jensen

Slagelse kommune formulerer en ø-politik

Slagelse kommune, der huser Agersø og Omø, har nu formuleret kommunal ø-politik. Bl.a. vil kommunen lave kampagner, der sigter mod at tiltrække yngre familier for at sikre aldersmæssig spredning blandt øboerne. I forhold til erhverv og turisme ønsker kommunen at udvikle øerne som maritime knudepunkter gennem udbygning af lystbådehavnene samt ved at skabe rammer for maritime erhverv. Det overordnede mål er, at Agersø og Omø skal være bæredygtige helårsbeboede lokalsamfund for mennesker i alle aldre med udgangspunkt i de to øers forskellighed og de to øers deltagelse i beslutningsprocesser. Man kan læse om Slagelses ø-politik ved at finde dokumentet på www.slagelse.dk. Ellers mail til cj@danske-smaaer.dk, så sender vi et link.

cj

Ø-lympiade 2010 på Aarø

Hvert år i juni måned, mødes sportsfolkene fra de danske småøer, til den årlige Ø-lympiade. I år er det Aarø, der er vært, for den 27. Ø-lympiade. Den foregår i weekenden, den 18.-20. juni 2010. Det er 5. gang, Aarø skal stå for arrangementet. I øjeblikket er vi 6 øer repræsenteret. Hjarnø, Lyø, Avernakø, Sejerø, Agersø og Aarø.

Ø-lympiaden startede i 1984 på Fejø. Man havde i anledning af Fejø Idrætsforenings 50-års jubilæum, inviteret idrætsudøvere, fra landets øvrige småøer, til en ædel dyst. Og sådan er det fortsat. Vi har stadig den gode tradition og mødes ca. 100 mænd og kvinder hvert år, i alle aldre. Vi har faktisk 3. generation repræsenteret på Ø-lympiaden nu. Vi har endvidere flere deltagere, der har haft 25 års jubilæum.

Man behøver ikke nødvendigvis at kunne spille, hverken fodbold, håndbold, volleyball eller petanque, for at kunne deltage i Ø-lympiaden. Man skal nødvendigvis heller ikke kunne stille med et hold. Eneste krav er, at man kan lide at have det sjovt og møde nye og gamle venner fra de andre småøer. Man skal bare melde sig til og evt. til en sportsgren, så finder vi også et hold der mangler en.

Programmet for weekenden ligger nogenlunde fast fra år til år.

- Vi ankommer fredag og slår vores telte op. Fredag aften er der aftensmad og senere mødes 1-2 repræsentanter fra hver ø, til info-møde.
- Lørdag starter vi med morgenmad, så dyrkes der sport hele dagen. Der er frokost lørdag middag. Der afsluttes med en gang spil uden grænser. Lørdag aften, er der gallamiddag og præmieoverrækkelse.
- Søndag startes der med morgenmad og så er der afrejse. Hvis der er nogle, der ønsker en ø-rundtur, arrangeres dette.
- Det koster ca. 300 kr. for at deltage i Ø-lympiaden og de dækker alle måltiderne, fra fredag aften til og med søndag morgen. Drikkevarerne skal så betales ved siden af.
- Måltiderne bliver indtaget i det store telt, hal eller forsamlingshus.

De udøvende sportsfolk kæmper en brav kamp og de, som står på sidelinierne, hepper på. Der bliver kæmpet intenst på banerne, som ved det virkelige OL. Her bare med den forskel, at man er lige gode venner, når kampen er slut, uanset, hvem der end vandt! Det er vigtigere at deltage end at vinde.

Der er heller ingen dopingkontrol. Det eneste en dopingkontrol ville kunne spore, er resterne efter en skummende

fadøl. Tørsten slukkes dog først efter de drabelige dyster på øens stadion! Det handler nemlig om kammeratskab og om kærlighed. Ø-lympiaden har nemlig ikke så få ægteskaber på samvittigheden og på tværs af øerne. Deltagerantallet er desværre faldende, men jeg håber, at dette kan være en opfordring til, at flere melder sig til og har et stort håb om, at vi kan få flere øer med.

Og til ø-repræsentanterne: Hjælp os med at få flere deltagere med! Giv allerede nu opfordringen videre til de unge på øerne. Der vil komme en invitation til øen senere. Den bliver som regel sendt til ø-repræsentanten eller repræsentanten for Ø-lympiaden. Der vil også blive lagt info ud på vores hjemmeside. www.aaro.dk

Har dette fanget din interesse og ønsker du at få mere at vide om Ø-lympiaden, er du meget velkommen til at kontakte mig.

Rita Sørensen, Aarø,
fohlmann@paradis.dk

Småøernes Fødevarer-netværk har nu en uddannet Food Architect i sin kreds

Småøernes Fødevarer-netværk fik i midten af 2009 mulighed for at tilbyde et medlem af netværket et wild card til uddannelsen „Food Architect“. Valget faldt på Britta Tarp fra „Is fra Skarø“. Britta har nu gennemgået uddannelsen, som har inkluderet inspirations-tur til Tyrkiet, „nye værktøjer“ til innovation, salg og marketing, løsning af opgaver samt et styrket netværk til fremtidig udvikling af is fra Skarø. Nye kompetencer som også andre producenter i Småøernes Fødevarer-netværk vil kunne nyde godt af.

TILLYKKE til Britta

Kai Winter, Småøernes
Fødevarer-netværk, www.ospecialiteter.dk

Generalforsamling i Sammenslutningen af Danske Småøer

Ø-repræsentanterne bør allerede nu sætte kryds i kalenderen ud for weekenden d. 29.-30. maj, hvor der afholdes generalforsamling i Sammenslutningen af Danske Småøer. I år er det den østjyske ø, Hjarnø, der er vært for generalforsamlingen. Alle øboere kan møde op til selve generalforsamlingen, men af praktiske årsager, så kan værts-øer maks. huse to repræsentanter fra hver ø. I næste nummer af Ø-posten vil vi bringe en mere udførlig indkaldelse til generalforsamlingen.

Postfri mandage på øerne?

Transportminister Lars Barfoed har til Ritzau luftet tanken om at skære postfordelingen væk i udkantsområder på mandage. Årsagen er at elektronisk kommunikation presser det traditionelle brev, og postmængden falder med 10% om året. Vi er nok mange, der sagtens kan vente med at få rudekuverter til om tirsdagen, men ministeren glemmer, at netop i udkantsområder, som øer, abonnerer mange på aviser. Og for ø-erhverv, der i forvejen kæmper for sin eksistens, så vil postfri mandage være endnu en serviceforringelse.

cj

Ø-sammenslutningen til møde med Videnskabsminister om bredbånd

Den 23. februar er S sammenslutningen af Danske Småøer inviteret til møde med Videnskabsminister Helge Sander sammen med Dansk Energi og Landsbyerne i Danmark. Anledningen er en utilfredshed med, at regeringen ikke prioriterer en opgradering af bredbåndsforbindelser til småøerne. De små øer må ofte nøjes med at dele en kapacitet, som enkelt-husstande på fastlandet tilbydes alene. En højhastigheds-internetforbindelse er ellers som skabt til at ophæve de geografiske barrierer, der kan være forbundet med at bo eller drive erhverv på de små øer.

cj

Oversigt over støttede projekter på de små danske øer, Indenrigs- og Socialministeriets landdistriktpulje/østøttens 2. runde 2009

Titel	Ansøger	Ø	Tilskud	Lån
Indkøb af materiel	Sonny's Service	Strynø		60.000
Renovering og ændring af tag på Anholt Kro	Anholt Kro	Anholt		200.000
Minilæsser til transport-, løfte og anlægsopgaver	Have og landskab v. landskabsentreprenør René W. Christoffersen	Sejerø		150.000
Opførelse af hal/værksted	Remaljeringselskabet	Hjarnø		175.000
Fur Camping – Raakilde Lejrskole	Fur Udviklingselskab ApS	Fur		200.000
Fur Byg – værksted og lager	Fur Byg ApS	Fur		140.000
Etablering af Bed & Breakfast og spise/kursussal i eksisterende bygninger	Birgitte Guldin Sørensen	Avernakø		210.000
Cykler til udlejning	Havnehøkeren Femø/CNN Holding A/S	Femø		40.000
Cykeludlejning	Frede Søgaard	Tunø		50.000
Café på Fur	Café på Herrens Mark	Fur		150.000
Udvikling af fiskebutik	Fisker-Palles Fiskebutik	Omø		70.000
Installering af varmepumpe i ø-arkiv	Ø-arkivet Omø	Omø	25.000	
'Trykning af „Talerøret“, Femø beboerblad"	Femø Beboerforening	Femø	30.000	
Renovering/nyanskaffelse	Omø Brugsforening	Omø	32.000	
Forprojekt Avernakø Multihus	Avernakø Beboerforening	Avernakø	40.000	
Limfjordsøen Venø – Interaktivt ressourcecenter	Struer Museum og Havnehuset, Venø Havn	Venø	45.000	
Kølesystem og Tunge løft	Strynø Købmandsforretning, Letkøb	Strynø	48.500	
Legeplads Skarø Havn	Skarø Beboerforening	Skarø	50.000	
Grænseløs spil på Aarø	Aarø beboerforening	Aarø	50.000	
Europæisk ø-konference	Sammenslutningen af danske småøer		140.000	
Bedre sanitære forhold på Avernakø Havn	Fonden for Avernakø Havn	Avernakø	210.000	
Total			670.500	1.445.000

Bestyrelsen indkalder hermed til

Årsmøde og ordinær generalforsamling i foreningen Småøernes Aktionsgruppe

Årsmødet og generalforsamlingen finder sted i Østjylland på
Brandbjerg Højskole, 7300 Jelling
Den. 20. og 21. marts 2009

Årsmødet er fra lørdag middag til søndag middag. Årets tema er 'bæredygtig energi'. Vi får bl.a. besøg af Søren Hermansen, som beretter om erfaringerne fra Samsø. Og Claus Jørgensen fra Orø fortæller om sin egne erfaringer med diverse energiprojekter og om perspektiverne for småøerne. Lørdag aften hygger vi os og får besøg af Sejerø Spillemandene.

Selve generalforsamlingen er lørdag den 20. marts kl. 13.15 til 15.00 og dagordenen er:

1. Valg af dirigent.
2. Forelæggelse af bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år samt godkendelse heraf.
3. Forelæggelse af årsregnskab og revisionsberetning samt godkendelse af resultatopgørelse og balance.
4. Forelæggelse af driftsbudget for det kommende år samt godkendelse heraf.
5. Indkomne forslag fra bestyrelse eller medlemmer.
6. Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i nævnte rækkefølge og jf. vedtægternes § 9.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Medlemmerne af foreningen får sendt flere oplysninger om arrangementet. På vores hjemmeside kan man finde program m.m. Se www.aktionsgruppe.dk/aarsmode10

Tilmelding og pris

Hvis du deltager i hele arrangementet er prisen 300 kr. Du kan også vælge kun at deltage om lørdagen (inkl. frokost og middag), og så er prisen 100 kr. Deltagelse i selve generalforsamlingen er gratis.

Vi skal have din tilmelding og betaling senest tirsdag den 9. marts. Send en mail til bn@danske-smaaoer.dk eller ring til Bodil på tlf. 62 51 39 93.

Vi skal også have din betaling senest den 9. marts. Du kan indbetale på vores konto i Morsø Sparekasse, reg. nr. 9100, kontonummer: 4501 770294.

Med venlig hilsen Claus Jensen, formand for Småøernes Aktionsgruppe, tlf. 62 51 39 93, cj@danske-smaaoer.dk

Produktion af tang i havet omkring småøerne

Småøernes Fødevarer-netværk er, som et samarbejdsprojekt under Småøernes Aktionsgruppe, i samarbejde med to af Danmarks førende konsulenter på dyrkning, forædling og afsætning af tang til fødevarer, i gang med at afdække mulighederne for at finde virksomheder eller personer til dyrkning af line-tang. Dyrkningen skal foregå på 3-4 danske småøer og Bornholm.

Hvis du/ I vil vide mere og mener, det kan have jeres interesse at dyrke tang – i første omgang i mindre skala, så kan du/I kontakte Småøernes Fødevarer-netværk Kai Winter 54722121 eller Martin Jørgensen 20461201.

Se også yderligere på netværkets hjemmeside www.Øspecialiteter.dk

Kai Winter

Rejseholdet for Ø-købmænd og Ø-guides/turistaktiviteter rykker atter ud med konsulentbistand

Der er desværre ikke afsat midler til, at denne aktivitet kan være gratis i år, men jeg fornemmer, at der stadig er mange købmænd og turistvirksomheder på øerne, der kan have glæde af at få trimmet sit sortiment, tilrettet sit koncept og behov for at tjene lidt mere. Derfor vil jeg igen stille mig til rådighed. Jeg har 9 års erfaring som ø-købmand og herefter selvstændig ø-guide. Det koster 250,-/t + transportomkostninger. Det er jo ærgert, at investere ½-1 mio. i ombygning af butikken eller 2-300.000,- til nyt køl/frys og så spare de sidste 2-3000,- for at få de rigtige varer på hylderne, hvor

indtjeningen ligger. Mit besøg kan eventuelt suppleres med deltagelse af Morten Priesholm, som er koordinator i Småøernes Aktionsgruppe. Morten kan deltage, når vi finder det relevant, især med vejledning i ansøgning af midler ved større projekter. Mortens bistand er gratis.

Kontakt:

Hanne Tromborg Thaysen, tlf. 86 55 31 41/ 21 13 17 67, mail tromborgthaysen@mail.dk eller Morten Priesholm, tlf. 38 33 00 67 mail mp@aktionsgruppe.dk

Er Lollands borgmester bange for øboere?

Det spørger Flemming Møller (MF for V) og formand for Folketingets Økontaktudvalg, Preben Rudiengaard (V). Baggrunden er at Lollands borgmester Stig Vestergaard (S) indtil videre har afvist at stille med kommunalpolitikere til det ny kommunale ø-udvalg, hvor Fejø, Femø og Askø har valgt repræsentanter. I en pressemeldelse siger bl.a. Rudiengaard: „...Der er netop enighed blandt alle partier i Folketingets Ø-kontaktudvalg om, at de kommunale ø-kontaktudvalg skal have politisk repræsentation“.

cj

TAG UDDANNELSE

DER HJEMME

E-LÆRINGS-UDDANNELSER
UAFHÆNGIG AF TID OG STED

- SYGEPLEJERSKE
- LÆRER
- PÆDAGOG
- ERNÆRING OG SUNDHED
- ERGOTERAPEUT

University College
SJÆLLAND

ANSØGNINGSFRIST 15. MARTS 2010

WWW.UCSJ.DK/E

Øboliv – myter og virkelighed

Karen Margrethe Fabricius, Ærøskøbing Museum samt Peter Thor Andersen og Helle Ravn fra Øhavsmuseet præsenterede plancheudstillingen på Strynø

Under den titel har de sydfynske museer lavet en lille vandreudstilling om ø-livet i det sydfynske øhav. Tilbage i 2007 sejlede en række museumsfolk rundt til Strynø, Drejø, Avernakø, Lyø og Bjørnø, hvor der blev interviewet og fotograferet. Målet var at afdække

virkeligheden bag de mange myter om øboere og deres livsform, myter som ikke mindst lever blandt ikke-øboere. For kommer øboere hinanden mere ved? Er traditioner mere fasttømrede på øer? Adskiller ø-livet sig fra livet i andre udkantsområder? Er det andre

slags tilflyttere, der søger ø-livet i dag end tidligere? Og mange flere af den slags spørgsmål. Den lille plancheudstilling skal på tur rundt til de involverede øer, og måske senere til interesserede biblioteker på fastlandet.

cj

Ø-POSTEN

Nyheder fra S sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for S sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.

Redaktion: S sammenslutningens bestyrelse

Henry Larsen, Sejerø, ansv.h.	59 59 01 67
Dorthe Winther, Omø	58 19 91 80
Rita Sørensen, Årø	74 58 47 77
Knud Madsen, Tunø	86 55 30 98
Kjeld Tønder Hansen, Strynø	62 51 59 02
Paul Svennesen, Barsø	74 61 82 87
Gitte Sørensen, Avernakø	29 80 99 86
Mogens Windeleff, Lyø	29 45 39 45

Redaktør: Claus Jensen

Layout: Erik Steenstrup Dyhr

Foto: Claus Jensen, Henrik Mørch, Svend Aage Hansen

Ø-Posten udgives med tilskud fra Indenrigs- og Socialministeriet.

Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3000

Redaktionen afsluttet 8. februar, 2010

Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.

Ø-Posten:

S sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing

Tlf. 6251 3993 Fax. 6251 3996

E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk

Internet: www.danske-smaaoer.dk